

Nr 386

Av herr Lidgard, *angående statsbidragen till privatskolor.*

(Lika lydande med motion nr 483 i Andra kammaren)

Under anslaget *Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor* utgår bidrag till 21 privatskolor motsvarande ett belopp som ej får överstiga 78 procent av ett bidragsunderlag omfattande kostnader för avlöning, sjukförsäkringsavgifter m. m. för rektor, studierektor och lärare. Nämnda bidragsgrunder tillämpas emellertid inte i fråga om följande skolor, nämligen Solbacka läroverk, Sigtunaskolan, Restenässkolan, Viggbyholmsskolan och Marianne-lundsskolan. Dessa åtnjuter nu statsbidrag ur anslaget till *Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor* m. m. vilket utgår med fem kronor per elev och dag av läsåret. För sistnämnda undervisningsanstalter skulle det innebära en vinst att erhålla bidrag i enlighet med de bestämmelser som gäller för de ovan nämnda 21 skolorna. De ytterligare medel som därmed skulle ställas till förfogande för de fem skolorna tillsammans kan beräknas uppgå till ca 160 000 kronor.

Skolöverstyrelsen framlägger i sina petita förslag om åtgärder enligt ovanstående och betonar i anslutning därtill angelägenheten av att ifrågavarande ändringar kommer till stånd. Bl. a. uttalas följande: »I själva verket kan enligt överstyrelsens uppfattning intet skäl i dagens läge anföras för att — med bibehållande av en såvitt överstyrelsen kan finna blott historiskt betingad skillnad — här ifrågavarande internatskolor skall bedriva sin verksamhet under sämre villkor i statsbidragshänseende än de internatskolor, som nu åtnjuter bidrag ur förevarande anslag.» Skolöverstyrelsen, som för övrigt flera år upprepat sina krav i berörda hänseenden, understryker den betydelsefulla uppgift som nu befintliga internatskolor fyller från både social och pedagogisk synpunkt.

I statsverkspropositionen avstyrktes skolöverstyrelsens äskanden på denna punkt varvid departementschefen åberopar pågående utredning. Den utredning som åsyftas är 1964 års utlands- och internatskoleutredning som enligt Kungl. Maj:ts direktiv skall penetrera frågor rörande de utlandssvenska barnens skolgång, behovet av internatskolor och elevhem i Sverige samt till Sverige inflyttade utländska minoriteters skolgång.

Enligt min mening utgör inte den pågående utredningen tillräckligt skäl för att avstyrka ifrågavarande ändringsförslag. Därest skolöverstyrelsens äskanden hade inneburit ett införande av helt nya bestämmelser för bidrags-

givningen till berörda skolor skulle departementschefens motivering varit bärande. Här är det emellertid fråga om att i bidragshänseende åstadkomma ett rättviseförhållande mellan olika privatskolor, mellan vilka — som skolöverstyrelsen uttrycker det — endast historiskt betingade skillnader föreligger. Att åtgärder i nämnda syfte skulle innebära ett olämpligt föregripande av den av departementschefen åsyftade utredningen anser jag icke.

Några skäl i övrigt föreligger enligt min mening inte för att avstyrka skolöverstyrelsens förslag. Tvärtom talar förutom rättvisesynpunkten flera andra omständigheter för en förändring enligt överstyrelsens äskanden. Härvid kan nämnas de utomordentliga svårigheter i kostnadshänseende som berörda skolor har att bekämpa. Dessa svårigheter har de senaste åren ökat bl. a. på grund av kostnader för ATP-avgifter.

Att nu befintliga internatskolor fyller en betydelsefull funktion på såväl det pedagogiska som sociala planet vill jag starkt understryka. Detta framgår även av det förhållandet att efterfrågan på dylik skolgång stiger. Bl. a. 1960 års gymnasieutredning anför härom att det synes klart att de redan befintliga institutionerna ej svarar mot nu föreliggande behov på det gymnasiala stadiet och att utvecklingen medför att behovet kommer att öka.

I enlighet med redovisade ställningstaganden anser jag de förändringar i statsbidragshänseende varom skolöverstyrelsen äskat böra vidtagas. Detta innebär att anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor m. m. utgår, varvid berörda skolor från och med budgetåret 1965/66 erhåller statsbidrag under anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor i enlighet med därvid gällande bestämmelser. Beträffande bidraget till Estniska gymnasiet bör detta utgå i enlighet med det av departementschefen förordade beloppet men från och med nästa budgetår inrymmas i nämnda anslag. De åtgärder som föreslagits innebär för staten en kostnadsökning med 159 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte

1. med avslag å Kungl. Maj:ts förslag om anslag till Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor m. m. besluta att till *Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 18 005 000 kronor;

2. besluta att följande skolor, nämligen Solbacka läroverk, Sigtunaskolan, Restenässkolan, Viggbyholmsskolan och Mariannelundsskolan från och med budgetåret 1965/66 skall erhålla statsbidrag i enlighet med Kungl. Maj:ts kungörelse den 23 april 1964 (SFS: 137) under sistnämnda anslag;

3. besluta att statsbidrag till Estniska gymnasiet måtte

utgå med 44 000 kronor under anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor.

Stockholm den 27 januari 1965

H. Bertil Lidgard

Nr 387

Av herr Nyman och herr Peterson, Eric Gustaf, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till studiecirkelverksamhet.*

(Lika lydande med motion nr 472 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1965

Sven Nyman

Eric G. Peterson